...RDE JAAR. N°. 588. **1839.** MAANDAG 7 OCTOBER.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206,
alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.......... 7
en *Buitensteden* franco.......... 8
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder..........
Elken regel meer..........
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

GEDACHTEN OVER DE WIJZIGING ONZER GRONDWET, door een lid der Staten-Generaal aan zijne Medeleden ter overdenking aangeboden. Te *'s Gravenhage* en *Amsterdam*, bij de GEBROEDERS VAN CLEEF.

...der voor alsnog in eene critische beschouwing van dit belangrijk ver... van den heer Corver Hooft, lid der Staten-Generaal, te willen tre..., daar wij het naauwelijks ontvangen hebben, kunnen wij ons niet ont...en, den lezer een paar bladzijden van hetzelve mede te deelen, waaruit ...n geest en de strekking van hetzelve eenigermate kan leeren kennen. ...kiezen daartoe hetgeen over Hoofdstuk II, afdeeling VI der grondwet, ...delende VAN DE MAGT DES KONINGS, ten aanzien van de *Ministeriële* ...*ntwoordelijkheid* door den schrijver wordt gezegd:

...indien men," zegt hij, «den inhoud van deze geheele afdeeling van art. 56 ... vergelijkt met de daarbij overeenstemmende artikelen der voorgaande ...fdeel van art. 35 tot 50, zal men ontwaren, dat in beiden het beginsel ...is uitgedrukt, dat de oppermagt bij den Koning berust. De regten ... ingezetenen worden wel gewaarborgd door de bepalingen, welke de ...ondwet nopens de eerste belangen des Volks in de volgende hoofdstukken ... Godsdienst, Justitie, Onderwijs, Financiën, enz., vaststelt, doch dit ... geschiedt uit naam, en onder oppertoezigt des Konings, en het volk ..., behalve de medewerking tot de wetgeving door zijne vertegenwoor...en, geenen anderen invloed in het bestier van zaken, dan onder een ...nciëel oogpunt. — De toestemming tot de uitgaven, het regelen der ...iddelen om dezelve te bestrijden, en het goedkeuren der verantwoording ...daarover, zie daar zijn aandeel, en dat is in zijne gevolgen groot genoeg, ...m voor dezen regeringsvorm (representative regeringsvorm), den naam, wel...en zij draagt (volksvertegenwoordigende) te regtvaardigen. Alles toch in ...en tegenwoordigen staat der Maatschappij lost zich ten slotte in eene ...geldquestie op; en op deze wijze heeft de volksvertegenwoordiging eene ge...noegzame contrôle in alle de handelingen der Regering; maar zij moet de ...Regering zelve, welke aan den Koning is toebetrouwd, niet aan zich willen ...trekken, door de uitvoerders van zijnen wil, zijne ministers, aan zijn gezag ...te willen onttrekken en aan het hare te onderwerpen, zoo als daarvan het ...gevolg moet wezen, wanneer het toestemmen tot financiële maatregelen af...hankelijk gemaakt wordt van de personen, die den Koning omringen, en ...van de gevoelens, welke deze aankleven.

...Dit toch is het doel van de zoogenaamde ministeriële verantwoordelijkheid. ...weet wel, dat de voorstanders derzelve geheel andere gronden daarvoor ...gaan, en dat zij de veiligheid en onschendbaarheid des Konings op den grond zetten, doch de uitkomst moet zijn ... ... de oppermagt van den Koning overgaat tot het Volk. Want zoodra het ... meer de Koning is, maar een verantwoordelijk Ministerie, aan wien ... beleid van zaken wordt toebetrouwd, wordt de Koning een lijdelijk we...zen, dat zijne overtuiging en alle zijn inzigten moet opofferen aan die van ...het Ministerie, en dit zoo dikwijls moet veranderen als het aan de volks...vertegenwoordigers gelukt, door het zegevieren van eene kunstmatige opposi...tie, hetzelve omver te werpen, en deze bij elken beslissenden stap dit voor...regt kunnende uitoefenen, bevindt het zich ten laatste, dat de magt zich ...noch bij den Koning, noch bij het Ministerie, maar bij de volksvertegen...woordiging bevindt, die op zulk eene wijze alle de magten in zich vereenigt. ...Dit is gevaarlijker, dan de aanmatiging, welke de uitvoerende magt zich ...zoude kunnen veroorloven. Want zelfs bij een onverantwoordelijk Ministerie ...moet men in het oog houden, dat de Koning toch ook de constitutie heeft ...bezworen. Hij kan zijne bevelen niet dan door onderhoorigen doen uitvoe...ren, die evenens den eed op die constitutie gedaan hebben. Indien hij ...dus zijne magt te buiten ging, zoude diegenen, die belast werden om die ...bevelen uit te voeren, in de eerste plaats geregtigd wezen dit te weigeren, en ...zoo zij al de zwakheid hadden te gehoorzamen, strafbaar weren voor de wet, ...dat de onafhankelijkheid der justitie genoegzame waarborgen voor den vrijen ...loop derzelve aanbiedt. De ministers zijn dus wel verantwoordelijk voor ...hunne daden, maar niet voor hunne politieke inzigten, en deze zijn het ...juist, welke de volksvertegenwoordiging naar haar goedvinden wenschte te ...kunnen besturen, om meester van het bewind te worden. — Men zoude ...mij kunnen tegenwerpen, dat het voorregt, dat de constitutie aan de volks...vertegenwoordiging toekent, van over alle financiële onderwerpen geraadpleegd te worden, den Koning dwingen kan, van den ingeslagen weg te moeten afzien, hetzij het Ministerie verantwoordelijk is of niet. Dit is in eenigen opzigte waar, en behoort tot het wezen van eenen constitutionelen regeringsvorm; doch het verschilt hemelbreed, of de natie geraadpleegd wordt over hare belangen, zoo als in het eene geval plaats heeft, of wel, dat de vertegenwoordigers der natie het middel bezitten, om, zoo dikwijls als partijschap of kuiperij de gelegenheid daartoe aanbieden, het bestuur in handen van eenigen hunner te spelen.

«Wat daar ook van zijn moge, en hoe men over de verantwoordelijkheid van het Ministerie denken moge; het invoeren van deselve zoude eene innovatie van ver vooruit te ziene gevolgen wezen, welke ik achte, dat buiten het bestek van eene wijziging in de bestaande Grondwet ligt, en den aard der betrekking tusschen Vorst en Volk geheel zoude doen veranderen.»

In een volgend nommer zullen wij ook de denkbeelden mededeelen des geëerden schrijvers, omtrent het verkiezing-stelsel.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 5 Oct. Hetgeen wij in ons nommer van Vrijdag 4 Oct., n°. 586, ten aanzien van den moeijelijken gang der werkzaamheden van de Utrechtsche Nederlandsch-Belgische commissie gezegd hebben, wordt ons thans in eenen brief uit 's Gravenhage nader bevestigd.

Volgens dien brief, worden van den kant van België gestadig nieuwe contra-pretentiën opgeworpen, ten einde de vijf millioen, jaarlijks aan de Nederlanden verschuldigd, te besnoeijen of geheel weg te cijferen; waardoor de beëindiging dier zaak uiterst moeijelijk, zoo niet onmogelijk wordt gemaakt.

— Naar aanleiding van een artikel der *Arnhemsche Courant*, ter wederlegging van de onlangs door de *Revue Belge* geopperde bedenkingen tegen de benoeming van Z. Exc. den minister van Staat Falck tot gevolmagtigd minister en buitengewoon gezant der Nederlanden te Brussel, en in welk artikel, onder anderen, gezegd wordt, dat die keuze als zeer doelmatig en gewenscht te beschouwen is, zoowel voor België als Nederland, en dat de heer Falck aan de beide natiën vertrouwen kan inboezemen, leest men in het *Journal de la Haye* het volgende:

«De *Arnhemsche Courant* had daarbij nog kunnen voegen eene andere reden, tot geruststelling van België, tegen de vrees der *Revue*; namelijk, en bovenal, het vast bepaalde besluit des Konings, om het gegeven woord getrouw na te komen, van welk besluit de keuze van den heer Falck de klaarblijkelijkste en minst ondubbelzinnige uitdrukking is.

«Koning George III zal niet de eenige Vorst zijn, die, na het laatst van allen ... zich vervolgens getoond heeft, de meest naauwgezette opvolger van het tractaat te zijn, waarbij hij die provinciën tot den rang der Europesche Staten verhief.

«Dat België zich zijner nieuwe bestemming waardig toone, getrouw de bepalingen ten uitvoer leggende, die daarvan de voorwaarde uitmaken, en het zal ondervinden, wij zijn daarvan innig overtuigd, dat de Vorst, die het zegel der wettigheid op deszelfs staatkundig bestaan heeft gezet, nimmer, omdat hij niet meer zijnen schepter over hetzelve uitstrekt, iets zal ondernemen tegen eenen staat, welks geluk steeds het voorwerp was zijner hooge belangstelling.

«Koning Willem heeft zich, zoo lang de Hemel dit heeft toegelaten, een goed en regtvaardig souverein betoond. Het zal slechts van België afhangen, in de toekomst een opregt en getrouw vriend in hem te vinden.»

— Z. M. heeft onlangs Hoogstdeszelfs bewilliging verleend, tot het in werking brengen van eene naamlooze vennootschap te Zwolle, onder de benaming van Zwolsche Reederij-Maatschappij, aangegaan bij openbare acte op den 5 Julij 1839, ten overstaan van den notaris Mr. J. A. van Roijen, in tegenwoordigheid van getuigen, te Zwolle verleden. Derzelver doel is het aanleggen van eene scheepvaart, tusschen Zwolle en Hull in Engeland, tot het overbrengen van goederen. De maatschappij zal bestaan voor den tijd van 20 jaren, in te gaan met de dagteekening van het Koninklijk besluit van bekrachtiging, ten ware vroeger tot de ontbinding mogt worden besloten. Het oorspronkelijk kapitaal zal zijn ƒ 40,000, verdeeld in 40 aandeelen, ieder van ƒ 1000. De directie zal worden waargenomen door twee personen, onder het toezigt van drie commissarissen, door de gezamenlijke deelhebbers uit hun midden te verkiezen. De directeuren moeten worden gekozen uit de aandeelhouders der maatschappij, uit een dubbeltal, door directeuren en commissarissen op te maken, en aan de algemeene vergadering der aandeelhouders ter goedkeuring voor te stellen. De directeuren zullen niet tegelijk directeuren van, of deelhebbers in eene andere soortgelijke maatschappij mogen zijn. De directeuren zijn belast met het algemeen bestuur der onderneming, en representeren de maatschappij in al hare handelingen. De directeuren zullen met overleg van commissarissen alle maatregelen nemen, die kunnen strekken tot het doeltreffen, in stand brengen en houden dezer maatschappij en wel bepaaldelijk: *a* het doen aanbouwen en koopen van schepen, die tot de dienst vereischt zullen worden; *b* het regelen van den voet en de wijze, waarop de aan te leggen vaart zal worden ingerigt, met opzigt tot de tijden van afvaart, de plaatsen, welke door de schepen zullen worden aangedaan, de vrachtprijzen, en wat dies meer zij. Het zal aan de directeuren, met overleg van commissarissen, vrijstaan, om, wanneer zulks, behoudens behoorlijke verzekering van de bepaalde vaart, kan geschieden, de schepen der maatschappij ook inmiddels tot andere vrachten te mogen bezigen. De directeuren zullen zorgen, dat de vaartuigen der maatschappij tegen zeeschade zijn geassureerd. Het aanstellen van geëmploijeerden, schippers, knechts, enz., geschiedt door de directeuren op zoodanige belooning als zij redelijk vinden, en zij zijn ook bevoegd, om dezelve, des goedvindende, uit de dienst te ontslaan. De commissarissen worden gekozen door de gezamenlijke deelhebbers, in eene algemeene vergadering. In de eerste helft der maand Februarij, zal ieder jaar eene algemeene vergadering van deelhebbers gehouden worden; de eerste vergadering zal worden gehouden in de maand Februarij 1841. Voor de eerste maal zijn benoemd tot directeuren, de heeren: J. van Rees, en H. van der Vegte J. Hz.; en tot commissarissen, de heeren: J. Pluym de Goeijen, A. Wijgmans, en A. Cierenberg.

— Den eersten dezer heeft op het fort Loevestein een ongeluk plaats gehad door het springen van een granaat, waardoor de luitenant G. J. R. Aarts, van het 4de bataillon artillerie nationale militie, plotseling gedood, en eenige andere militairen gekwetst zijn.

— Uit Arnhem meldt men, dat den 1 dezer aldaar in den avond uit Epe (achter Apeldoorn) is aangebragt, de persoon van Wiggetje Westerbroek, oud 23 jaren, benevens het lijkje van een kind van het mannelijk geslacht, van hetwelk zij den 22 September jl., bevallen is, volgens haar zeggen, levenloos, doch waarvan zij beschuldigd wordt de moordenares te zijn.

HAARLEM 4 Oct. Op heden heeft het kiezers-collegie benoemd als lid van den raad dezer stad, in plaats van wijlen den heer J. Scholting, den heer ... ...

'S GRAVENHAGE 4 Oct. Z. Exc. de minister van Staat, de heer Falck, Nederlandsch gezant bij het Belgische hof, zal eerstdaags naar Brussel vertrekken.

De heer van Zuylen van Nyeveld (uit Gent), geattacheerd aan de Belgische legatie, is heden reeds in deze residentie aangekomen.

— Gisteren heeft de generaal-majoor Schuurman, die sedert den 1 dezer aan den directeur-generaal van oorlog, den generaal-majoor H. R. Trip, ter assistentie is toegevoegd, en zoo dikwerf dit noodzakelijk mogt zijn, in diens plaats zal optreden, zijne nieuwe werkzaamheden aangevangen; terwijl er des middags bij den generaal-majoor Trip een groot diner gegeven is, waarop vele hooge officieren genoodigd waren.

— De provinciale commissie van onderwijs in Zuid-Holland zal in het provinciaal gouvernements-huis te 's Gravenhage, in de tweede volle week van October, hare najaars-vergadering houden; wanneer allen, die verlangen een examen af te leggen, zich voor de commissie, met hunne geboorte-attesten en reeds verkregen acten van algemeene toelating, behooren te vertoonen, na vooraf het voornemen daartoe, ieder aan den schoolopziener van zijn district, te hebben te kennen gegeven, met vertoon van voldoende getuigschriften van goed gedrag in alle betrekkingen. Die eene acte van schoolhouderesse of huis-onderwijzeres verlangen, zijn genoodigd tegen Donderdag 17 dezer, die naar den 3den of 4den schoolonderwijzersrang alleen staan, tegen Woensdag 16, alle anderen tegen Dingsdag 15 October, telkens des morgens ten 9 ure.

MENGELWERK.

DE BEKSNIJDERS.

(*Oorspronkelijk.*)

— «*Immers is deeze gewoonte soo verre gegaan in het* Sticht van Utrecht, *dat het jonge vrouwvolk van een bruigom walgde, die geen schram of lidteekens in sijn tronie kon laten sien.*» —

L. SMIT, Schatkamer van Ned. Oudheden.

DE MEERMINNAARS.

Te *Zuijlen*, in het *Sticht van Utrecht*, leefde, in het midden der XVe eeuw, eene zeer schoone, zeer bekoorlijke vrouw, GERTRUDA geheeten, doch die nimmer anders genoemd werd, dan *de schoonste van 't Sticht*. De mannen schonken haar dien bijnaam gaarne, en de vrouwen zelve durfden haar dien niet ontzeggen. Maar was GERTRUDA, met hare sprekende zwarte oogen, door lange ooghairen als met zwarte kant overschaduwd, en met haar sneeuwwit en rozenkleurig gelaat, en met hare ranke, ja trotsche gestalte, het droombeeld en de hoop aller knapen, zij was daarentegen de ... en de spijt van alle de maagden; want sedert langen tijd kon geen ... in *Zuijlen* zich op eenen minnaar verhoovaardigen: allen bogen zich voor eene en dezelfde godes.

Waren alle die aanbidders even opregt? Gewis niet; want de *schoonste van 't Sticht* was ook *de rijkste van Zuijlen*.

Onder dien drom van minnaars, zoo verschillend in jaren, stand en bekwaamheid, werden, dus dacht men ten minste algemeen, JOOST en WOLFERT door GERTRUDA onderscheiden.

WOLFERT was een welgemaakte, blonde en blozende, doch tengere knaap; zijn blik was liefde en zijn' handdruk vriendschap. Zijn hartstogt voor de schoone GERTRUDA was onbeschrijfelijk hevig; hem duidden de vrouwen als den uitverkoren aan: de mannen dreven den spot met hem, en geen hunner beschouwde WOLFERT als een' gevaarlijk mededinger. Maar eerbiedig ... men van den langen, ruwen, grof gebouwden JOOST: want JOOST had een' roem, die, als hij zich vertoonde, uit alle monden klonk, en des Zondags als GERTRUDA op het dorpplein zich door hare aanbidders omringd zag, wanneer hij verscheen, allen stil deed aftrekken: JOOST was het hachje der Beksnijders.

WOLFERT, integendeel, behoorde tot die weinige knapen in *Zuijlen*, wier gelaat nog niet door de moorddadige kenteekens van het mes geschonden was, en daarom vooral, werd hij door de *beksnijders* met hunne door houwen en schrammen misvormde aangezigten, veracht.

GERTRUDA aarzelde werkelijk tusschen JOOST en WOLFERT, dat is te zeggen, zij beminde geen' van beiden opregt. Zij deelde in de opgetogenheid der vrouwen, over WOLFERT's jeugd en bloeijend voorkomen, en zij deelde ook in de algemeene vreesachtige bewondering voor den moed, den laatdunkenden trots en de menigvuldige feiten van JOOST *den Beksnijder*.

JOOST noemde zijn' medestrever een' lafbek, en daarom te meer weifelde GERTRUDA in hare keuze: een moedig man, hoe misvormd ook, behaagt der vrouw altijd veel meer dan de welgemaakte lafhartige.

WOLFERT was echter niet lafhartig.... hij alleen was het, die voor den gevreesden messentrekker geenen stap terug ging.

DE LIEFDEVERKLARING.

«Gij zijt immers nog maar een kind, WOLFERT?» antwoordde GERTRUDA, toen de knaap haar zijne liefde had te kennen gegeven.

«Een kind, GERTRUDA!...» stamelde WOLFERT, en gloeide van schaamte.

«Ja, een kind; want ik zoek te vergeefs het geringste litteeken op uw gelaat; en wie durft zich in deze streken een' man noemen, die nimmer het mes heeft opgevat?....»

«Ik versta u, GERTRUDA; gij twijfelt aan mijnen moed!...»

GERTRUDA zweeg, maar zij glimlachte.... haar lach, antwoordde: ja.

De jongeling verbleekte: hij zeide nog:

«Alleen de vrees, dat ik, door wonden of schrammen misvormd, u hatelijk zou worden, heeft mij alle gevechten doen vermijden.»

«Dan denkt gij zeker, dat ik van JOOST eenen afkeer heb, omdat hij de blijken van zijnen moed op het aangezigt draagt.»

«GERTRUDA!» riep WOLFERT, met hevigheid uit, «eer de avond valt, zal JOOST de *Beksnijder* u afgrijzen inboezemen!...»

En hij verwijderde zich.

DE UITDAGING.

WOLFERT ging naar de woning van JOOST. Voor dezelve gekomen, raakt hij met de regterhand aan het mes, dat nevens de deur hing, en waaraan het bloed nog kleefde van de wonden, die JOOST in zijn' laatsten strijd met hetzelve had toegebragt.

Het was een kort, tweesnijdend mes, doch rond aan het einde en dus zonder punt. Door het aan te roeren, daagde WOLFERT zijnen eigenaar uit tot het messengevecht of *beksnijden*, zoo als het in de ommestreken genoemd werd.

De gruwelijke wijze om een' twist met het mes te beslechten, werd allengs eene gewoonte, ja een volksvermaak; en had *Rome* zijne *gladiatores*, later *Albion* zijne vuistvechters en *Spanje* zijne stierenkampen, *Holland* had zijne *beksnijders*. De voorstanders van dit bloedig en moorddadig vermaak hingen, tot schrik en uittarting van het algemeen, hun mes aan hunne deurposten op, en hij, die het mes, al was het bij toeval of uit onwetendheid aanstaarde, of aanraakte... hij kon den strijd niet ontgaan. — JOOST was afwezig; en eer hij verscheen, en de kamp dus een' aanvang konde nemen, was het gerucht van WOLFERT's uitdaging reeds door geheel *Zuijlen* verspreid.

In de twee laatste jaren was JOOST de *Beksnijder* altijd de beleediger, nimmer de beleedigde geweest, en *hem* tot den strijd te durven dagen, was eene daad, die door allen roekeloos dwaas, ja belagchelijk geacht werd. Slechts enkelen lieten zich niet door het algemeene vooroordeel wegslepen, en bekenden, dat hier eene welligt veelvermogende oorzaak bestond.

De roep nu, die den tweestrijd voorafging, kwam ook tot GERTRUDA, en de fiere schoone spoedde zich, met eenen hoogrooden blos van trotschheid op de wangen, naar de plaats, die weldra door een' der twee minnaars met zijn bloed zoude geverwd worden.

HET BEKSNIJDEN.

De uitgedaagde kwam, en stond, even als de menigte, verbaasd: het bevreemde zijn' overmoed, dat hem iemand durfde trotseren, en nog meer, dat WOLFERT dit deed.

«Moet ik gelooven, wat men zegt? Hebt *gij* mijn mes aangeraakt?»

«Ja; *ik*....»

haringschuit is aangekomen, toebehoorende aan den reeder H. van Duine, stuurman A. de Heijne. De lading bestond uit 34,500 steurharingen, die ƒ 36 de 1000 stuks hebben opgebragt. De lading is gekocht door den koopman A. Zuurmond.

ROTTERDAM 4 Oct. Door het kiescollegie alhier zijn, naar men verneemt, op gisteren tot leden van den raad dezer stad benoemd: de heeren A. van Rijckevorsel Hz., en A. van der Hoop Jz., ter vervulling der vacaturen, ontstaan door het overlijden van de heeren I. Hubert en M. W. Reepmaker.

— Eergisteren vierde het schilderkundig genootschap, onder de zinspreuk: *Hierdoor tot Hooger en Arti Sacrum*, deszelfs jaarlijksche algemeene vergadering ter prijsuitdeeling.

Nadat door den heer J. van Harderwijk Rz., lid van verdiensten en voorzitter des genootschaps, de vergadering geopend was, las de secretaris een verslag van den staat, en de werkzaamheden van hetzelve, waarbij de voortgaande bloei der inrigting werd aangetoond, en waaruit blijkt, dat door de leden, in derzelver voorjaars vergadering, het lidmaatschap van verdiensten was opgedragen aan de heeren W. H. Schmidt en W. N. Rose, alhier.

Vervolgens beklom de heer Mr. Aart Veder, werkend lid van het genootschap, het spreekgestoelte, en droeg eene redevoering voor: *Over de verpligtingen, welke op den Nederlandschen kunstenaar rusten.*

Hierna werd door den voorzitter aan den heer C. Neurdenburg, werkend lid des genootschaps, plegtig uitgereikt de gouden medaille van hetzelve, voor zijne bekroonde teekening naar het ontkleed model, waarna de leerlingen, welke in de onderscheiden vakken den eereprijs behaald hadden, werden bekroond.

Na deze plegtigheid vervolgde de voorzitter met den dank des genootschaps te betuigen aan de commissie uit de regering der stad, welke, benevens den heer secretaris, deze feestviering bijwoonde; zijne aanspraken vervolgens rigtende tot de commissie uit de arrondissements-regtbank, de militaire autoriteiten binnen deze stad, de afgevaardigden uit de onderscheiden te dezer stede bestaande wetenschappelijke, letterkundige en kunstbevorderende genootschappen, die allen deze vergadering met hunne tegenwoordigheid vereerden; wordende, na den dank aan den heer Hutschenruyter gebragt te hebben, onder wiens besturing dit feest door muzijk werd voorafgegaan en afgewisseld, deze plegtigheid, die door eene aanzienlijke vrouwenschaar was bijgewoond, op eene gepaste wijze gesloten.

— Den 7 dezer, des namiddags tusschen 3 en 4 ure, zal alhier van de werf *St. Joris* te water worden gelaten het nieuw gebouwd barkschip *Ceres*.

BREDA 4 Oct. Gisteren is alhier aangekomen en afgestapt in het *hôtel de Flandres* de prins de Chimay, minister plenipotentiaris van België aan het hof der Nederlanden, met familie en gevolg; dezelve heeft heden de reis naar 's Hage voortgezet; alsmede nog de heeren Fallon en Dujardin, leden der Belgische commissie te Utrecht, gaande naar Brussel.

— Naar men verneemt, zal, ten gevolge eener dezer dagen met België gesloten overeenkomst, met den 16 dezer een versnelde doorloopende postrid tusschen Breda en Antwerpen in werking worden gebragt, waarbij dit traject in 3¼ uur zal worden afgelegd; zoodat de Fransche en Belgische brieven des avonds ten 9¼ ure te Breda zullen aankomen. Gisteren reeds heeft een Belgisch inspecteur, met den heer directeur van dit kantoor, eene proefreis gedaan, met een zeer doelmatig in Brussel vervaardigd postrijtuig, en deze rid heeft aan de verwachting ten volle beantwoord.

(*Bredasche Courant*).

TILBURG 3 Oct. Eergisteren heeft de inwijding der nieuw gebouwde R. K. kerk aan het Goirke binnen deze stad, op eene plegtige en zeer indrukwekkende wijze, plaats gehad. Een stoet van geestelijken, in priesterlijk gewaad, met den Hoog Eerw. heer den Dubbelde, vicaris apostoliek in het bisdom van 's Hertogenbosch, aan het hoofd, en vergezeld door eene deputatie uit den stedelijken raad, woonden deze godsdienstige plegtigheid bij. De Wel-Eerw. heer Wilmer, secretaris van den genoemden vicaris, beklom den kansel en hield eene toepasselijke en treffende redevoering, aan het slot van welke hij hulde toebragt aan den Koning, voor de verleende bijdrage tot stichting van dit prachtige gebouw, en aan Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk, benevens aan HH. Exc. den minister van eeredienst en den gouverneur der provincie, voor hunne krachtdadige medewerking tot verkrijging dier subsidie. Na het eindigen dezer leerrede, die op alle aanwezigen eenen diepen indruk maakte, ging men voort met het vieren der H. mis, welke met het zingen van het *Veni Creator* begon, en met het *Te Deum Laudamus* en het gewone gebed voor den Koning werd besloten.

BELGIË.

Part. Corresp. BRUSSEL 4 Oct. Alle de brieven uit Gent komen daarin overeen, dat de rust aldaar geheel hersteld is, ten gevolge van de krachtdadige maatregelen, welke de regering genomen heeft tot beteugeling van het oproer. De militaire strijdkrachten, in korten tijd van alle kanten aangerukt, hebben, volgens den *Commerce Belge*, de aanstokers der onlusten in bedwang gehouden.

Gisteren morgen hebben de ministers zich, onder voorzitterschap des Konings, vereenigd, naar men veronderstelt, om zich met de jongste gebeurtenissen te Gent bezig te houden. Dien ten gevolge heeft de minister van Oorlog een besluit genomen, strekkende, om een zeker getal verlofgangers onder de wapenen te roepen, ten einde de sterkte der bataillons van 200 tot 500 man te brengen.

De *Messager de Gand* bevat een artikel, waarin het gevoelen van sommigen, dat deze onlusten door de Orangistische partij zouden aangestookt zijn, met klem wordt wederlegd. De volgende zinsneden zijn daarin vooral opmerkelijk:

« Toen het volk in massa zich luide voor de restauratie verklaarde, was de eerste indruk onder de verlichte standen te Gent, verbazing. Men wist wel, dat de arbeiders onzer stad, even als overal elders, hunne revolutionaire begoochelingen verloren hadden, maar men geloofde niet aan hunne staatkundige bekeering in dien graad.

« Formele voorstellen, om de wapenen op te vatten, werden aan de achtenswaardige mannen gedaan, die de stad als hare hoofden erkent; dringende voorstellen, ja, wij zouden kunnen zeggen smeekingen, hadden er bij hen plaats, om eene contra-revolutionaire beweging door hunne ondersteuning tot stand te brengen.

« De aanzienlijken onder de Orangisten konden met zulke magtige hulpmiddelen eenen gemakkelijken triomf behalen; maar zij wilden dit niet. Zij gaven integendeel aan hunne vrienden den raad, om zich niet te vertoonen, en alle aanraking met het volk te vermijden, en zij werden gehoorzaamd.

« De Orangisten hebben dus niet de beweging bevorderd, maar bedwongen. En gij moet erkennen, ministers van Leopold, dat zij daarbij edelmoedig hebben gehandeld. Hadden zij het gewild, hadden zij aan de burgerij veroorloofd, de wapenen op te vatten en dezelve aan het volk uit te deelen, dan ware alles gedaan geweest, en op dit oogenblik zou Gent het juk van Brussel hebben afgeworpen. »

FRANKRIJK.

PARIJS 3 Oct. De heer Decazes, die, naar men wil, zoude belast zijn met eene zending van het kabinet der Tuileriën, om van Don Carlos eene verklaring van afstand van den Spaanschen troon te verkrijgen, en tevens te Madrid te onderhandelen over een huwelijk tusschen Isabella II, en den hertog van Nemours, is nog niet naar de Spaansche hoofdstad vertrokken. Het schijnt ook, dat Don Carlos zwarigheid maakt in den bedoelden afstand te bewilligen.

— Brieven uit Madrid van den 26 dezer zeggen, dat de beraadslagingen over de *Fuëros* waarschijnlijk den 28 dezer eenen aanvang zullen nemen. Het gouvernement moet zich verklaard hebben voor het voorstel van de minderheid der commissie uit de Cortes, betrekkelijk dit onderwerp, hetwelk overeenstemt met het ontwerp, door hetzelve in den beginne voorgedragen. De meerderheid, uit de heeren Arguelles, Zumala Carregui, Diaz Giles en Ferro Moniaos bestaande, heeft daarin eene wijziging gebragt, welke weinig voldoende wordt beschouwd, en strekt, om de *Fuëros* alleen te bekrachtigen, in zoo verre derzelver bepalingen niet met de constitutie strijden.

— Ten einde ongelegenheden te voorkomen, welke het daarzijn van onzuiverheden en steenen, enz., die den voortgang der locomotive en wagons, welke haar volgen, op de spoorwegen hinderlijk zijn, hebben de heeren Humbert en Sageret een nieuw voorbehoedend werktuig, dat zij met den naam van steenjager (*chasse-pierre*) bestempelen, aan het onderzoek der maatschappij van den spoorweg van Parijs naar Versailles (linker oever), onderworpen.

Door in overweging te nemen, hoedanig een werktuig moet zijn ingerigt, geschikt, om vreemde ligchamen, die, hetzij bij toeval of door kwaadwilligheid op de sporen zijn geplaatst, uit den weg te ruimen, heeft men bevonden, dat eene sterke staaf, welker einde den vorm van eenen lepel heeft, en die gedurende den togt van de locomotiven de sporen zuivert, daartoe voldoende is; wel te verstaan, wanneer de ligchamen, op dezelve aanwezend, niet te zwaar zijn. Intusschen begrijpt men, dat wanneer het weg te ruimen ligchaam te zwaar, en de snelheid der locomotive aanmerkelijk is, er een schok plaats zal hebben, op het oogenblik, waarop de steenjager het op het spoor liggende ligchaam ontmoet, en dat alsdan de schok het geheele zamenstel der locomotive min of meer zal beschadigen.

Maar wanneer de steenjager buigzaam, wanneer hij, bij voorbeeld, eene springveêr is, zullen de beschadigingen niet meer te vreezen zijn, want de veêr zal voor den tegenstand terugspringen, hetwelk geschied zijnde, het werktuig eene sterke staaf, en, als ware het, een hefboom wordt, die het ligchaam zal kunnen verplaatsen, of die breken zal, indien het al te zwaar is, hetwelk zonder schok tegen den tegenstand, en bij gevolg zonder schudding voor de locomotive, zal plaats hebben.

Daarenboven, wanneer de steenjager ligchamen van geringe afmeting zal verplaatsen, dan moet hij bijna over het spoor strijken; doch dikwerf liggen de sporen, die met de uiteinden tegen elkander zijn geplaatst, ten gevolge van de ongelijke ophoogingen van het terrein, niet meer naauwkeurig in hetzelfde horizontale plan. Wanneer dus twee sporen, op het punt, waar zij te zamen komen, niet wel gezuiverd zijn, is het gemakkelijk te begrijpen, dat de steenjager tegen het hoogstliggend spoor moet stooten, en op hetzelve, als eenen niet te overwinnen tegenstand, breken. Is het werktuig daarentegen buigzaam en veêrkrachtig, zoo zal het wijken, om later deszelfs positie te hernemen, en ook in dat geval zal er geen schadelijke schok plaats hebben.

De Heeren Humbert en Sageret hebben de hoofdvereischten van dit werktuig volkomen gevoeld. Hun steenjager bestaat in eene spiraalvormige veêrkrachtige schroef, aan het bovenste gedeelte stevig vereenigd met eenen ijzeren bout. Deze springveêr is door een met de gedaante en kracht der machine overeenkomend toestel aan de locomotive bevestigd; het benedenste einde van dezelve is breed en zuivert het spoor door middel van de steenen en andere voorwerpen van tegenstand, die zij ontmoet, voor zich uit te schuiven; een achter de veêr geplaatst steunpunt (arc boutant) houdt de veêr uitgestrekt en stuurt haar weder voorwaarts, al naarmate van den tegenstand, dien zij ontmoet.

Zonder dezen steenjager tot in de geringste bijzonderheden goed te keuren, kan men gelooven met den rapporteur der maatschappij tot aanmoediging, dat de Heeren Humbert en Sagaret naar een zeer goed beginsel hebben gearbeid, en dat van hunnen toestel, met eenige kleine verbeteringen, een hoogst nuttig gebruik zal kunnen worden gemaakt.

DUITSCHLAND.

WEENEN 27 Sept. Een aantal voorname handelhuizen van Venetië hebben zich vereenigd, om eene maatschappij, gevestigd op aandeelen, met een kapitaal van 5 millioen, daar te stellen, ten doel hebbende den uit- en invoer van handelartikelen te bevorderen.

— Algemeen koestert men alhier de hoop, dat de Mogendheden de krachtigste maatregelen zullen nemen, om den vrede te handhaven, en daarentegen alles zullen vermijden, wat tot eene botsing zou kunnen aanleiding geven.

— Men heeft alhier tijdingen uit Konstantinopel, dd. 12 Sept., waarbij echter het door sommige dagbladen over Triest medegedeelde berigt, dat het vereenigde Engelsch-Fransch escader koers zou gezet hebben naar Alexandrië, om tegen den Onderkoning demonstratiën te ondernemen, niet bevestigt. (*Staats-Zeitung.*)

MUNCHEN 28 Sept. Een hevige brand heeft het uit 278 huizen be[staande] stadje Buernau geheel in asch gelegd; slechts vier huizen zijn onb[eschadigd] gebleven; alle aangewende pogingen tot blussching waren vruchteloos.

— Heden is, op het plein van Wittelsbach, het ridderlijk standbeeld [van] Maximiliaan I opgerigt; hetzelve zal tot den 12 October bedekt blijven, wanneer de plegtige inwijding van dit monument zal plaats hebben.

Part. Corresp. BERLIJN 1 Oct. De Pruissische officieren, die, [zoo als] bekend is, reeds hun afscheidsgehoor te Konstantinopel hebben [gehad,] worden eerstdaags alhier terug verwacht. De artikelen in de *Aug[sburger] Allgem. Zeitung*, betreffende den slag van Nesib, schijnen eensluidend [met,] die door den heer von Moltke aan het bureau van den generalen staf ambtshalve zijn medegedeeld; ten minste stemmen zij volkomen overeen [met] die in particuliere brieven, welke ik gelezen heb, vervat. Naar men [verneemt,] zal er na de terugkomst der bovengezegde officieren, eene brochure [worden] uitgegeven, waarin alles ten duidelijkste zal worden betoogd, wat [het] gedrag voor, gedurende en na den genoemden slag betreft; welk [een en] ander met even groote onwetendheid als lasterzucht door vele, vooral [Fran]sche dagbladen, verkeerd is medegedeeld, ten einde hetzelve voor de[n] [blik] van Europa zoodanig schijne als het waarlijk geweest is.

De vergadering van land-huishoudkundigen te Potsdam is geëindigd. [Het] wel is waar, hebben er gedurende dezelve eenige wrijvingen plaats ge[had,] en zelfs heeft de tweede president een lid der Rijn-provinciën in [zijne] voordragt gestoord, die daarop terstond het spreekgestoelte heeft verlaten [en] afgereisd is, doch later hebben de leden hem genoegdoening verschaft, [door] te stemmen, om hem eene bijzondere dankbetuiging te doen toekomen. In weêrwil echter van deze onaangenaamheden, is men zeer tevreden [met] de resultaten, die dezelve, wat het wetenschappelijke betreft, heeft ge[leverd.] leverd. Ten slotte heeft Z. M. de Koning den leden van het genootschap een schitterend diner gegeven, waaraan meer dan 600 personen, doch [nie]mand der Koninklijke familie, deel namen.

FRANKFORT 2 Oct. De beroemde virtuoos op de viool, de heer [...] is uit Parijs heden alhier aangekomen; naar men verneemt, begeeft h[ij zich] naar Berlijn en St. Petersburg.

TURKIJE.

VAN DE TURKSCHE GRENZEN 19 Sept. Lord Ponsonby heeft, uith[oofde] van het naderend winter-saisoen, de Porte verzocht te veroorloven, da[t de] Engelsch-Fransche vloot in eene der havens van de zee van Marmora [mogt] binnenloopen; doch dit verzoek is van de hand gewezen. De heer van B[ute]nieff gaf bij deze gelegenheid op nieuw de verzekering, dat hij bij [zijne] vroegere verklaring bleef volharden, dat, zoo dra een vreemd vaartuig [de] Dardanellen mogt binnenloopen, hij Konstantinopel zou verlaten, wa[arbij] de commerciële betrekkingen van de beide landen echter niet zullen [wor]den afgebroken. Intusschen moet een koerier uit St. Petersburg m[eer] vredelievende wijzigingen hebben overgebragt, en men hoopt, dat Ru[sland] zich thans bij de overige Mogendheden in de Oostersche aangelegenheden zal aansluiten.

— Aangaande den brand te Salonika verneemt men nader, dat de[zelve] is ontstaan in eenen winkel, en zoo spoedig toenam, dat meer dan [...] huizen en een gelijk getal winkels in asch zijn gelegd. De vlammen, [door] eenen hevigen wind aangewakkerd, woedden 17 achtereenvolgende uren. [On]der de afgebrande gebouwen bevinden zich 30 zeer aanzienlijke, de R[...] kerk, de Grieksche kerk, enz. Overigens is thans te Salonika, zoowel [als] in geheel Macedonië, alsmede in Albanië, Rumelië en Bosnië, alles rust[ig.]

STADSNIEUWS.

Daar de tijd, gedurende welken de Androïde Klarinettist van den h[eer] van Oeckelen hier ter stede nog bezigtigd kan worden, ten einde spoedig [ten] en dit kunstgewrocht daarna veelligt niet weder in de hoofdstad zal wor[den] ten toon gesteld, is het niet overbodig de aandacht op dat meesterstuk van werktuigkunde nog eens te vestigen. Het beeld, ongeveer zes v[oet] hoog, is zeer wel gemaakt en behagelijk van voorkomen; hoewel het b[o]venlijf, waarin het mechanismus geplaatst is, eenigzins kolossaal voorkomt. Zoo ras het is opgewonden, bootst het alle de bewegingen van een bek[wame] digd klarinetspeler los en natuurlijk na: het groet den aanschouwer, [ziet] naar den heer van Oeckelen, die accompagneren zal, bevochtigt het mond[]stuk der klarinet, begint te spelen, en drukt, gedurende het spel, [als] ware het, een innerlijk gevoel door de beweging des ligchaams uit, terwijl het tevens den maat schijnt aan te geven. Zoo speelt het zes verschillende stukken: een rondo van Spohr, eene Fantaisie concertante en een air var[ié] van Weber, eene andante en eene andante varié van Beethoven, en eene in[]troductie met variatiën van de Beriot, met juistheid en vaardigheid, gevoel en smaak, en brengt menig aanschouwer in twijfel, of hij werkelijk e[en] beeld voor zich heeft. Merkwaardig vooral is de vlugheid en verplaatsing der vingeren, en begoochelend de kunstmatige verstandhouding, die d[e] schijn heeft tusschen het beeld en deszelfs maker te bestaan. De heer va[n] Oeckelen heeft in den Androïde klarinettist een stuk geleverd, hetwelk Nederland tot eer strekt en wel verdient door ieder, die prijs op kunst stelt, bezocht en bezigtigd te worden; te meer daar de heer van Oeckelen het genoegen van dit laatste nog verhoogt, door de bereidvaardigheid, waarmede hij ook de bewerktuiging zelve voor den aanschouwer bloot legt.

Aangekomen en gelogeerd in den *Grooten Doelen*, op den Singel: de Eng. edellieden E. C. Tusnell en J. P. Kay; de heeren J. C. Dietz, ingenieur, van Darmstadt, J. G. Henke, med. Dr. aan de universiteit te Berlijn, en P. N. Fehr, Zwitsersch consul te Livorno.

In den *Doelen*, Doelenstraat: de baron Sirtema van Grovestins, kamerheer van Z. M. den Koning; baron van Slingelandt; J. Ruijssenaar, Nederlandsch consul in Egypte.

In het *Wapen van Utrecht*, Rok-In: de heer B. M. Meline de St. Yon, ingenieur en chef te Chartres.

(*Oproeping.*)

Indien er zich hier of elders verwanten van den te Rome overleden kunstschilder H. Voogd mogten bevinden, vervoegen zij zich ter secretarie.

« *Gij!* » herhaalde JOOST, en nam den vermetele smadelijk van het hoofd tot de voeten op.

WOLFERT antwoordde niet meer, maar rukte het mes van den spijker en wierp het JOOST voor de voeten.

« Sta! » riep hij hem toe, en kwam reeds op hem af.

Beide dachten aan GERTRUDA, die dit alles glimlagchend aanzag.

« *Schoonste van 't Sticht*, belooft gij den overwinnaar, dat hij uw man zal worden? » vroeg JOOST.

« Ik beloof niets, »... was het antwoord.

De messen blonken in den zonneschijn, en kliefden de lucht en kwamen neder, bezijden of raak: met de armen keerden de kampvechters de houwen af; spoedig hingen hunne kleederen aan flarden; maar weldra was het ook afgeloopen: een strijd met de onbedrevenheid duurt nimmer lang; zij zegeviert terstond door de verwarring, die zij bij den naar regelen vechtenden partijder te weeg brengt, — of zij bezwijkt spoedig, wanneer zij hem den tijd laat, om zich te herstellen.

WOLFERT waggelde en viel.

Het bloed stroomde langs zijne kaken: eene sneê liep dwars over zijn gelaat van het regter oog tot aan het linker oor.

Men wiesch het bloed van zijne trekken; de wond was afgrijsselijk, en... GERTRUDE vond nu den ongelukkigen WOLFERT te mismaakt en te afzigtelijk; zij besloot reeds in haar binnenste, dat hij nimmer haar man zoude zijn.

JOOST drong heviger dan ooit bij haar aan.... het gejuich, dat ter eere van den overwinnaar opging, bedwelmde haar... en zij gaf hem haar jawoord en bepaalde den dag, waarop zij des *beksnijders* vrouw zoude worden.

WOLFERT duizelde en sloeg bewusteloos neder.

« Hoe flaauwhartig!... en dat voor zulk eene kleine krab!... » sprak GERTRUDA.

« Ja, maar mijn mes heeft hem goed geraakt, » antwoordde JOOST.

Beiden lachten.

DE AFWIJZING.

De wonde, die de ligtzinnige GERTRUDA zoo afkeerig van den overwonnene maakte, was spoedig geheeld, doch het likteeken bleef, en WOLFERT's gelaat was er geheel door misvormd; toen hij voor het eerst weder in het openbaar verscheen, wendden alle vrouwen met medelijden hare oogen van den vroeger zoo knappen jongeling af.

Hij ging naar GERTRUDA, en, zijn gezigt met de beide handen bedekkende, trad hij voor haar.

« GERTRUDA, » sprak hij: « is nu het kind een man geworden?... »

Dit zeggende liet hij zijne handen vallen; maar gillend keerde zij, met gemaakten afschrik, het hoofd om en riep uit:

« O!... welk een gruwel!..., neen, ik durf u niet aanzien! »

« GERTRUDA! bij den Hemel! verstoot mij niet! »

GERTRUDA ontweek hem met verachting. Hij stond eene poos als van den donder getroffen; doch toen barstte hij los: « Ben ik thans u te leelijk! zijt gij nu voor mij te schoon! bij den Hemel! gij zelf zijt een gruwel, ligtvaardige! maar, ik zweer het u, *gij* zult nog leelijker worden dan ik ben. »

DE WRAAK.

Dienzelfden nacht stond GERTRUDA'S woning in vollen vlam.

Radeloosheid en verwarring heerschten in geheel *Zuijlen*; en in het brandende huis heerschte de wanhoop; daar bevond zich nog de *schoonste van 't Sticht*, van hulp en moed en beradenheid verstoken. Zij gilde om redding: doch niemand durfde de vlammen trotseren, en toch bevond zich onder het volk ook JOOST *de Beksnijder*, de wijd en zijd vermaarde en bewonderde voorvechter, die tevens haar bruidegom was.

De deur van GERTRUDA's laatste wijkplaats sloeg open en WOLFERT stond voor haar. Een mes blonk in zijne vuist: de vlam, die op zijn gelaat speelde, en de verwildering in zijne oogen, gaven hem een ontzettend voorkomen. GERTRUDA sidderde. « Gij hier! komt gij mij moorden of redden! » riep zij uit.

« Ik kom u redden.. sterven moogt gij niet.. » was het doffe antwoord.

Zonder verder toeven stak WOLFERT zijn mes tusschen de tanden, naderde de wanhopende, en haar krampachtig om de middel vastgrijpende, droeg hij GERTRUDA de ladder af, die hij tegen den achtermuur van het huis geplaatst had.

Toen plaatste hij de in onmagt gezonkene op den grond neder, en zwaaide zijn mes, en met een klonk een verschrikkelijke gil. Een gedeelte der dorpbewoners schoot op het noodgekerm toe, denkende, dat GERTRUDA uit het venster was gesprongen; doch men vond haar wentelend in bloed.... en een kreet van afgrijzen weêrgalmde, toen men zag, hoe vreeselijk zij geschonden en verminkt was. Buitensporige wraakzucht had WOLFERT woord doen houden. GERTRUDA's gelaat was nog afzigtiger dan het zijne: WOLFERT had hetzelve onbarmhartig van den fraaisten neus beroofd.

De *schoonste van 't Sticht* was tot de *leelijkste van 't Sticht* vernederd.

JOOST *de Beksnijder* wilde haar niet meer tot vrouw nemen; want zij was niet alleen verminkt, maar ook dood arm. Haar erf was tot den grond toe afgebrand; zij bezat niets meer, en het baatte haar weinig, dat WOLFERT werd gegrepen en teregt gesteld.

Zulke rampzalige gevolgen had somwijlen dit wreede vermaak, en zoo duur kwam hetzelve, nu en dan, het *jonge vrouwvolk* te staan, *dat van eenen bruidegom walgde, die geen schram of litteeken in zijn tronie kon laten zien.*

V. V. V.

OORDEEL VAN EENEN WILDE, DIE *EUROPA* HAD BEZOCHT, OVER DE BEWONERS VAN DAT WERELDDEEL.

Ga niet naar *Europa:* daar heerscht de liefde niet; men acht er slechts diegenen, die groote rijkdommen bezitten. Voor deze alleen heeft men alles over; ofschoon maar weinig in getal, want de armen zijn er zoo talrijk als het zand aan de zee, zoo behouden zij toch alles voor zich. Dikwerf verhongeren geheele huisgezinnen, terwijl een rijkaard aan zijne kostbare tafel zooveel verteert, als allen in het leven had kunnen behouden. Geld alleen maakt den rijkdom uit; van daar, dat hetzelve het doel van aller streven, van aller handelingen is. De mannen zoeken de vrouwen niet om hare schoonheid, maar om het geld, dat zij hun ten huwelijk brengen; de meisjes huwen de mannen niet omdat zij moedig en goedhartig, maar omdat zij rijk zijn. De ouderen bidden God niet om vele kinderen, daar zij hun veel geld zouden kosten, en de kinderen wachten met ongeduld op den dood hunner ouderen, om zich van derzelver bezittingen meester te maken. Nog andere schandelijke dingen worden aldaar om het geld bedreven. De bewoners dier verre landen hebben wel eenen God, die hun dat alles verbiedt, maar de altaren van dien God zijn verlaten, en naar de stem zijner priesters wordt niet gehoord.

OVERLEDEN. 30 Sept. J. Nusleeg, 58 j. — 1 Oct. J. Draijer, geb. Sluijter, 82 j. — 2 Oct. M. H. Woutman, wed. J. P. C. van Gurtzgen, 76 j. — H. F. Keijser, 2 j.

Beurspríjzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	AMSTERDAM, 5 Oct. 4½ ure. volg. de Socᵗ. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL.... Werkelijke Schuld... à 2½	52½	53¼	52 $\frac{13}{16}$	52¾	53	53¼
Dito......... » 5	100¾	101⅛	101⅛	101	⅛	⅛
Uitgestelde dito... »	$\frac{15}{16}$	1	$\frac{63}{64}$	$\frac{63}{64}$	»	»
Kansbiljetten...... f	25	¼	¼	25¼	¼	¼
Amortisatie-Syndic.. » 4½	94¼	95	94¾	94½	¾	$\frac{11}{16}$
Dito.......... » 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	172¾	173⅛	173⅛	173	⅛	»
Nieuwe dito...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837. » 4½	100¼	½	⅜	»	»	»
Entrepôt-Dok...... » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening.. » 4	»	»	»	»	»	»
Dito... »........ » 5	98½	99	98 $\frac{13}{16}$	98¾	$\frac{13}{16}$	¾
Aandeelen Kansb... » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem.. »	»	»	»	»	»	»
Aand. R. n-Spoorw.. » 4½	»	»	»	»	»	»
FRANKR.... Inschri ing G. B... » 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. Dito .... » 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE.... Leening *Ardoin's*... » 5	26½	27¼	26¾	26 $\frac{11}{16}$	27	26¾
Dito onbep. Stukk. » 5	25	¼	¼	25¼	¼	»
Passive........... »	7¾	8¼	8	8	»	»
Deferred.......... »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelden	8½	9	8¾	8½	¾	»
Engelsche dito... »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.... Certific. bij *L.* & *B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.*.. » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs.... » 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND... *H.* & *C.* 1798, 1816. » 5	103½	104	»	103¾	»	»
Dito 1828, 1829. » 5	103¾	104½	104¼	104	⅛	»
Dito 1831, 1833. » 5	»	»	»	»	»	»
Oblig. te Londen... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg... » 5	»	»	»	101¼	»	»
Inschr in Assign... » 6	»	»	»	»	»	»
Certific. van dito... » 6	»	»	»	»	»	»
POLEN.... Aandeelen à fl. 300. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500. » »	»	»	»	»	»	»
PRUISSEN.. Dito R. 50. » »	»	»	»	»	»	»
g. Londen 1830.. » 4	»	»	»	»	»	»
OOSTENR... Aandeelen à fl. 100. » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250. » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek......... » 5	103	¼	⅛	»	»	»
Dito.......... » 3	»	»	»	»	»	»
Dito.......... » 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen.. » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll* & *Co*... » 5	»	»	»	»	»	»
Dito.......... » 4	»	»	»	93½	»	»
R. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen... » 3	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito...... » 5	76½	77	76¾	»	»	»
LOUISIANA. *Hope* & *Comp*..... » 5	»	»	»	»	»	»
DARMSTADT Aand. bij loting.... » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

Ten gevolge van de iets lagere koersen van Londen en aldaar voortdurende geldschaarschte, was ook heden de markt in Binnenlandsche Fondsen weder flaauw gestemd, en blijven derzelver prijzen op nieuw lager dan gisteren; over het geheel was evenwel de handel niet uitgebreid. Het geld is aan onze beurs tamelijk ruim.

In Spaansche Fondsen was de markt mede weder flaauwer, hetgeen veroorzaakt werd zoowel door eenige verkoopen als door de lagere koersen der Buitenlandsche beurzen; Ardoins blijven circa ⅛ lager. Coupons daalden tot 24½; de andere vreemde Effecten waren ook algemeen meer aangeboden.

Griekenl. bl. à £ 200. 13⅝. Dito à £ 500. 13⅝. Columbia 2de Leening, à £ 100. 21. Dito à £ 250. 19½. Nieuwe Mexico 5 pCt. 28, 27½. Coupons Columbia onb. f 4 Dito enk f 4½. Dito Ardoins 24, ½.

Koers van het Geld. Beleening 4½, ¼. Prolongatie 5. Wissel-Disconto 5 pCt.

PRIJZEN TEN 3 URE: Integralen 52¾ à $\frac{13}{16}$. Kansb. f 25¼. Handel-Maatsch. 173⅛. Ardoins à £ 85. 26¾ à $\frac{11}{16}$.

Heden zijn 32 vaten Maryland *Tabak* verkocht.

ROTTERDAM, 3 October.

Wisselk. Hamb. 2/m 35¼, k. 35½. Parijs 2/m 56⅜, k. 56⅝. Bordeaux 2/m 56⅜, k. 56⅝. Frankfort 6/w 35 $\frac{15}{16}$.

4 October.

Londen 2/m 11.85, k. 11.97½. Hamburg 2/m 35¼, k. 35½.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 2 October.

Consols op tijd.	3 pCt.	90¼ à ⅜.	Spanj. Ard. m.c.	5 pCt.	29⅝ à ⅞.
Brazilie........	5 »	73 à 74.	Passive.......		» 7¼ à ½.
Columbia 2e L..	6 »	31 à ¼.	Deferred......		» 13¾ à 14.
Peru........	6 »	18 à 19.	Portugal.....	5 »	35 à ½.
Mexico.......	6 »	31 à ½.	dito	3 »	23½ à 24.
Denemarken...	3 »	73 à 74.	Holland......	2½ »	53⅝ à ⅞.
Rusland......	5 »	110¾ à 111¼.	dito	5 »	100¼ à ¾.
			dito O. I.....	5 »	98½ à 99.

Ten gevolge van de voortdurende schaarschte van geld, waren de prijzen der Fondsen, ofschoon bij weinig handel, algemeen flaauwer.

PARIJS, 3 October.

Inschr. op ult.	5 pCt. 110.90.	Spanj. Ardoins.	5 pCt.	31⅞, ⅝, ⅞.
dito contant.	5 » 110.85.	Passive.......	»	7⅝.
dito op ult...	3 » 81.55.	Uitgestelde...	»	8¼.
dito contant.	3 » 81.65.	Napels, *Falcon*.	5 »	102.50.
Bank-Actiën...	fr. 2900.	Portugal.....	3 »	24½.
Bank bij Lafitte....	fr. 1060.	Holland......	2½ »	53¼.
		Haïti........		fr. 600.
		België.......	5 »	103½.

Vóór de beurs was de stemming in Fransche Fondsen iets flaauwer en werden 3 pCt à 81.37½ aangeboden; ter beurze heeft zich derzelver prijs evenwel weder hersteld en blijft 10 c hooger dan gisteren. Spaansche Fondsen waren iets lager, Ardoins openden op 31⅞, daalden tot 31⅝ en blijven 31¾; deze prijsvermindering schijnt voornamelijk veroorzaakt te te zijn door het lager merk van Londen.

Na de beurs: 3 pCt. 81.52½.

Wisselk. Amst. 1/m 57⅜; 3/m 57⅛.

ANTWERPEN, 4 October.

België.......	5 » 100⅞.	Ardoins......	5 pCt.	27.
dito	4 » 92½.	Uitgestelde....	»	9.
dito	3 » 71.	Napels, *Falcon*.	5 »	98.
Metaliek.....	5 » 107.	Denemarken..	3 »	74.
Partialloten....	f 458.	Brazilië......	5 »	77.
Loten fl. 500..	» 334.	Pol. Lot. fl. 300..	»	120½.
Nassau Loten..	» 31½.	dito 500..	»	135½.
Darmst. Loten..	» 23½.	Pruiss. Loten..	»	122½.

Ardoins werden gisteren avond à 27⅛, ¼ verhandeld en bleven 27⅛ g. Heden was het ½ pCt. lager van Parijs vroegtijdig bekend en heeft zulks ook alhier derzelver prijs flaauwer doen zijn. geopend op 27¼, deden eenige kleine verkoopen dezelve teruggaan tot 26 $\frac{15}{16}$, schoon zij ten slotte 27 koers maakten; de handel daarin was minder uitgebreid, dan de vorige dagen; ook waren premiën meer aangeboden, op ult 28. d. 1. Uitgestelde 9. Coupons 24½. In Belgische Fondsen was geen bijzondere handel of variatie.

BRUSSEL, 4 October.

Het lager merk der Ardoins van Parijs heeft ook alhier derzelver prijs 1 pCt. doen teruggaan, genoteerd: 26⅞, 27 g., blijft dezelve 27 $\frac{1}{16}$ à ⅛, de handel daarin blijft steeds zeer geanimeerd. Premie op ult. 29. d. 1. Coupons 24½. In Belgische Fondsen geene variatie.

BERLIJN, 1 October.

Pruiss. Leen..	4 pCt. 102¾.	Pol. Lot. fl. 500		pCt. 76½.
dito Loten..	» 89⅞.	dito 300		» 68½.
Metaliek......	5 » 110½.	Holland......	2½ »	52⅞.
Bank-Actiën...	» 1047.	Kansbilletten.. }		$3\frac{1}{24}$.
Loten fl. 500..	» 141⅛.	Restanten..... }		
Rusl. Hamb...	5 » 102.	Napels, *Falcon*.	5 »	94½.
dito Londen...	5 » 112.			
dito 1831 en 33.	5 » 103.			

In eenige Fondsen was, tot iets hooger prijzen, de handel iets levendiger dan gisteren.

Wisselk. Amst. 2/m 139¾, k. 141.

FRANKFORT A. M., 2 October.

Metaliek.......	5 pCt. 106½.	Pol. Lot. fl. 500		» 76½.
dito	4 » 100.	dito 300		» 68½.
dito	3 » 79½.	Holland......	2½ pCt.	52 $\frac{13}{16}$ à ⅞.
Loten fl. 500..	» 136½.	Syndicaat.....	4½ »	94¾.
dito 250.	» 107.	dito.......	3½ »	78.
Bank-Actiën...	» 1827.	Spanj. Ard....	5 »	14⅝.
		Portugal......	3 »	16½.
		Taunusbahn....		f 368½.

De stemming der beurs was heden gunstiger; Hollandsche 2½ pCt. blijven, bij veel affaire, ¼ hooger. In Ardoins waren de omzettingen weder zeer belangrijk en verbeterden zij zich ¼ pCt. in prijs. Van Oostenrijksche Fondsen waren Weener Bank-Actiën f 3 lager. Aand. Taunusbahn waren zeer gezocht, en blijven f 5½ hooger.

WEENEN, 28 September.

Metaliek.....	5 » 107 $\frac{1}{16}$.	Bank-Actiën...		1531.
dito	3 » 80½.	Loten fl. 500..	f	137.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het gek. tweed. barkschip *Susanna Maria*, Kapt. E. Meyer, van Amsterdam. Sluit 31 Oct. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar BILBAO, St. ANDERO en CADIX, het Spaansch fregatschip *San Silverio*, Kapt. D. Abad. Adres bij C. J. de Grys en Zoon.

Scheepstijdingen.

Het schip Tvede Strand, Kapt. R. Andersen, van Drammen, is, volgens part. berigt, voor eenige dagen in Texel binnen-, en sedert te Purmerend aangekomen.

Kapt. R. A. van Laten, gevoerd hebbende het schip de Vr. Catharina, v. Koningsbergen n. Amsterdam, was, benevens de equipagie, den 16 Sept., het schip in zinkenden staat zijnde, gered, en den 25 dito te Harlingen aangebragt door het schip Willem, Kapt. H. W. Kiers, v. Droback aldaar aangekomen.

Schipper Dorp, van de haringvisscherij te Vlaardingen binnengekomen, rapporteert den 19 en 21 Sept. op circa 57° N. br., met Z. W. wind zeilende, gezien te hebben een driemast schip, toonende Rotterdamsche No. vlag, zijnde het schip Fanny, Kapt. Kievit, van Rotterdam naar Batavia.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 2 Oct. H. J. Top, Ikina Wilmina, Schotland. — 3 Oct. K. H. Plukker, Martha Alida, dito.

TEXEL 4 Oct. Z. W. — F. Feikes, Stand Friess, Suriname. A. Galloway, Union, Londen. H. B Engelsman, Christina, Hull.

VLIE 2 Oct. Zuidelijk. — S. Bington, Anna Erika, Koningsbergen. J. P. Teensma, Jonge Ype, Elbing. J. H. Mulder, Jantina Gesina, Dantzig. B. J Wilts, Cecilie, dito. H. Douwes, Ons Genoegen, dito. A. J. Tap, Ikina Wilhelmina, Cockenzie. T. Helling, Lisette, Sonderborg. V. H. Lutken, Vr. Margaretha, Bremen. C. H. Christiaans, 4 Gebroeders, dito. — 3 Oct. Na posttijd eene brik en 2 koffen, de namen onbekend.

TERSCHELLING 1 Oct. Z. O. en O. Niets. — 2 Oct. T. W. Kreye, Frau Finke Engelina, Riga n. Lissabon en Carril, als bijlegger.

DELFZIJL 29 Sept. P. F. Nefors, la Cheref, Dantzig n. Ostende, als bijlegger met schade. — 30 Sept. G. J. Geltes, op Hoop van Zegen, Hamburg n. Groningen. U. H. Snitjer, [illegible], dito n. dito. H. J. de Jonge, Elisabeth, de Eve n. dito. W. W. van der Horst, de Vr. Hendrika, Ammerzijl n. Amsterdam. H. J. Leeuw, Hendrika Hendrika, Emden, is den 1 Oct. derw. teruggekeerd. H. A. Wolkammer, Auwina; K. H. Veltinga, de Twee Zusters, beide n Hamburg.

TERMUNTERZIJL 28 Sept. J. A. Bakker, Jantje, Hamburg. S. L. Muller, Sophia, dito. J. J. Beters, de Vrouw Anna, Leer.

HELVOET 4 Oct. Z Z. W. — G. Pearson, Londen, Londen. R. Walton, Levant, Stockton. B. J. Weygers, Angelina Jantina, Newcastle. R. Liddle, Restless, Sunderland. F. Taay, Fortuna, Leith. J. Cross, Alfred, Hull. J. K. Wykmeyer, de Jonge Margaretha, Petersburg. H. Jongebloed, Unternehmung, Riga. — Gisteren nog: J. Parmentier, l'Rodeur, St. Malo. J. Taylor, Ellen Murray, Newcastle; dezelve is bij het binnenzeilen op den Scheelhoek gekomen; heeft visschersvaartuigen bij zich tot adsistentie.

BRIELLE en MAASSLUIS 4 Oct. Z. Z. W. en Z. — Niets.

HAVRE 1 Oct Leminehy, Panurge, Antwerpen. — 2 Oct. Coutard, Rotterdam (S), Rotterdam. Reine, Cornelis, Montevideo. ....., Emerald, New-York ....., Charles, New-Orleans.

CALAIS 24 Sept. Ardeven, Engenie, Hamburg.

ANTWERPEN 4 Oct. Silley, Accord, Sunderland. Whitecombe, Soho (S), Londen. Olsen, Emanuel, Gothenburg. Lindeboom, Reichs Freyfrau Louise, Bergen. — Op de Rivier: Cornelisse, Adèle, Rio-Janeiro. Devoordt, Henriette, Leverpool. Fox, Brittannia, Londen. Bentoft, Reform, dito. Pauls, Selby, dito. Niejahr, Orion, Riga. Busch, Oscar, Hernosand. Hamann, Robert, Memel.

GEND 30 Sept. Hoos, 5 Frères, Rotterdam. — 1 Oct. Oetjes, Nieuw Zorg, Holland. Landsheer, Auguste, Rotterdam.

REEDE VAN KINGSTOWN (DUBLIN) 26 Sept. Chalker, Louise, Leverpool n. Rotterdam. Wright, Norval, dito n. dito.

DEAL 26 Sept. (Gepasseerd): Bus, Wilhelmina, Amsterdam n. Lissabon.

REEDE VAN GRIMSBY 28 Sept. Thompson, Thomas and Margareth, Sunderland n. Schiedam.

UITGEZEILD.

TEXEL 4 Oct. J. Beauchamp, Forleo, Shields. M. H. Franch, Iwan, Riga. P. A. Olsen, Eenigheden, Drammen. P. Schlijter Petrus, dito.

VLIE 2 Oct W. Tinn, Curlew, Newcastle. S. E. Scherpbier, Hoop, Hull F. H. Feiske, Maria Henrietta, Petersburg. J. C. Pieters, Catha Oostzee. B. Vos, Friedrich, dito. G. D. Boggenaack, Adolphine, dito. J. W. Schröder, Najaden, Stokholm. J. P. Andersen, [illegible], Umea. H. J. Brouwer, Maria, Stettin. H. Purmien, Harmonie, Rostock. J. K. Bergman, Höppet, Helsingsfors. R. Helmers, Stad en Landen, Drammen. N. S Bjonnes, Carolina Mathilda, Tonsberg. S. J. Thue, Emma dito. B. B. Plukker, Jonge Hendrik, Noorwegen. J. N. Iessen, Fahnen, Hamburg. H. H. Bakker, Catharina, Avontuur J. R. Snijders, gute Hoffnung, dito. Hieronder de schepen, gisteren gemeld. — 3 Oct. F. H. Meeske, Maria Henrietta, gisteren naar Zee gemeld, ligt weder ter reede.

DELFZIJL 29 Sept. W. T. Sikkens, Annegina, Groningen n. Emden. — 30 Sept. S. H. Siccama, Zeemanshoop, Noorwegen. A. W. de Jonge, de Vr. Billegien, Emden. — 1 Oct. O. K. Beerta, de Vr. Catharina, Groningen n. Bremen. G Esbra, de Vr. Helena, dito op Avontuur. A. K. Pruim, de Dankbaarheid, Amst n. Leer. J. J. de Jonge, de Uitredding, Dantzig n. Amsterdam.

TERMUNTERZIJL 28 Sept. H. E. Beswyk, de Vr. Henderika; G. A. Hulzebos, de Vr. Alida Jantina; 30 Sept. L. L. Vos, Hoop op Eendragt; 1 Oct. S. E. de Ruiter, Vigilantia; H. F. Bieze, de Hoop van Ameland; alle naar Noorwegen.

HELVOET 4 Oct. J. Banks, Ouse, Newhaven. W. Davids, Bumburry, Londen. W. Tead, Ann, Sunderland. H. Miller, Waters, dito. D. Blair, Sara Ellen, dito. J. Jackson, Ann Guthrie, Hull

BRIELLE 4 Oct. G. Goldsmith, Brompton, Sunderland. W. Burn, Velatura, dito. G. Verdoes, de Onderneming, dito.

MAASSLUIS 4 Oct. G R. de Boer, Diana, Maldon. H. J. Hansen, Margaretha Maria, Newcastle. C. Ward, Jane Jackson, dito. T. Edmonds, George, Lynn. W. J. Coppe, Acheen, dito.

VLISSINGEN 1 Oct. D. J. Schröder, Elfatr, Villanova. J. Cordes, Fortuna, Bordeaux. A van Schie, Constant, Cork. J. F. Finny, Junius, Cowes. R. Brechon, Pensée, Londen P. J. Gerbrands, Schaapherder, dito. C. E. Jaman, Activ, Finland. J. Baas, Jeannette, Stettin. — 2 Oct. J. Britton, Antwerpen (S), Londen; alle v. Antwerpen.

SURINAME, laatst v. Aug. zoude vertr.: Lang, Astrea, n. Amsterdam. Smit, Phoenix, n. dito.

ST. VALERY SUR SOMME 19/29 Sept. Houssaye, Argus, Hâvre.

RAMSGATE 30 Sept. Zylstra, Catharina, Antw. n. Alexandria in Egypte.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ANTWERPEN, 4 October.

KOFFIJ. 300 balen ord. Brazil zijn tot 30⅝ cs. verkocht.

SUIKER. Circa 4,000 kisten blond Havana, waaronder de ladingen per *Eliza-Ann* en *Gustave Adolph*, zijn van f 17⅞ à f 18½ verkocht. 10,000 kilo's Melis zijn tot diverse prijzen ter verzending gekocht.

KATOEN. De veiling van 251 balen Mobile, tegen 7 dezer aangeslagen, is onbepaald uitgesteld.

RIJST. 30 tiersjes nieuwe Carolina zijn tot f 16⅝ verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

ANTWERPEN, 4 October.

Tarwe is, ten gevolge van het verbod van uitvoer, en op de lagere berigten van Engeland, slap en zonder vraag; roode geldt op 78 kilo's f 13½; witte ontbreekt; Cubanka is tot f 11 te koop; zachte Odessa is op 80 kilo's tot f 13 aangeboden *Rogge* wordt tot f 7½ op 71 kilo's gelaten; gedroogde op f 7¼ cons., en f 7 entr. gehouden; Pruissische f 7. Winter Polder-*Garst* prijshoudend op f 6¾, zomer dito f 6½; Zeeuwsche, schaarsch, wordt de zomer en winter beide op f 6¾ gehouden. *Haver* f 4¼ gehouden. Oud Noordsch *Koolzaad* tot f 11 aangeboden; nieuw Vriesch f 11¼. Odessa *Lijnzaad* is ter markt tot f 10¾ à f 11, 118 ℔ Riga tot f 10¼; 107 ℔ dito tot f 10, 107 ℔ Koningsberger tot f 9¾, 107 ℔ Petersburger tot f 10¼ gedaan. *Raapolie* stil f 48½. *Lijnolie* f 44. *Hennepolie* f 43½.

MARSEILLE, 28 September.

Vreemde *Tarwe* blijft rijzende; 2,000 charges Taganrock zijn tot fr. 31, 2,300 dito zachte Odessa tot fr. 32 verkocht; op levering zijn gedaan 10,000 charges zachte Odessa tot fr. 28.30, 1,800 dito tot fr. 32, 2,000 Ghirka tot fr. 31, en 2,000 Marianopoli tot fr. 23.50. Onze voorraad in entrepôt is 50,000 charges.

BORDEAUX, 30 September.

Het *Granen* blijft het willig; mooije qualiteiten *Tarwe* ontbreken, en zouden fr. 23.60 à fr. 24 opbrengen; onze zolders zijn ledig; men zou niet meer dan 1,000 hectol. eerste qualiteit kunnen vinden. *Rogge* gaat goed van de hand, van fr. 16 à fr. 16.50. *Meel* geldt fr. 28.50.

MIDDELBURG, 3 October.

De lagere berigten van andere markten deden heden den kooplust voor *Tarwe*, *Rogge* en *Garst* merkelijk verflaauwen, zoodat met moeite de genoteerde prijzen te bedingen waren; alleen de allerpuikste soorten waren gezocht en prijshoudend, doch de afwijkende bleven meestendeels onverkocht, of moesten lager afgegeven worden. Puike oude en nieuwe Walchersche *Tarwe* vond eenige vraag voor verzending. *Haver* en *Boekweit* in één doen. Van nieuwe Walchersche witte *Boonen* was een klusje ter markt, dat redelijk van qualiteit en droogte was, waarvoor men om het nieuwtje f 13 per mud heeft besteed; bruine *Boonen* en nieuwe *Paardenboonen* zijn door benoodigden tot den genoteerden prijs gekocht. Groene *Erwten* bijzonder gezocht, en 25 cs. hooger. *Koolsaad* was zeer lusteloos, en kon bezwaarlijk onderstaande prijzen opbrengen; de handel hierin was zeer beperkt. *Olie* 50 cs. lager. *Koeken* zijn thans niet voorhanden.

Men noteert: *Tarwe*. Zeeuwsche. Puike jarige en tweejarige f 315 à f 330; gemeenere dito f 285 à 300; puike nieuwe (1839) f 300 à 322½; gemeenere dito f 270 à 300. Walchersche. Puike jarige en tweejarige f 345 à f 367½; puike nieuwe (1839) f 315 à 330; gemeenere dito f 300 à 315. *Rogge*. Jarige Zeeuwsche f 202½ à 217½; nieuwe dito f 180 à 195; Bergsche en Bredasche f 187½ à 195. *Garst*. Nieuwe winter f 150 à 162; dito zomer f 150 à 153. *Haver*. Zeeuwsche brouw f 105 à 112½; dito voer f 84 à 97½. *Boekweit*. Zeeuwsche en Vlaamsche f 180 à 192; Bergsche en Bredas. f 180 à 198. *Boonen*. Walchersche bruine f 375 à 405; dito *Paardenboonen* f 159 à 168. *Erwten*. Walchersche groene f 232½ à 247½; Zeeuwsche graauwe f 240 à 300; dito groene f 210 à 225; dito witte f 180 à f 210. *Koolsaad*. Nieuw Zeeuwsch en Vlaamsch f 262½ à 270; nieuw Walchersch f 270 à 277½; dito St. Jooslandsch f 277½ a 285. *Raapolie* f 34, *Lijnolie* f 33 per Ned. vat.

Kunsten en Wetenschappen.

ORPHEA. *Bloemlezing uit de Schatkamer van een' Romandichter.* Eerste en Tweede Stuk. *Hoorn*, GEBR. VERMANDE, 1839, 8vo., 172 en 146 bl., f 3.

Uit de schatkamer van een' romandichter! Ik vrees, dat velen mijner lezers zich daarbij een zolderkamertje zullen voorstellen. Voor ditmaal echter bedriegen zij zich, en zullen dit in ons land reeds meermalen gedaan hebben. Wanneer toch de romandichters in Engeland en Frankrijk genoeg proza-verstand hebben om rijk te worden, bezitten de Hollandsche veelal *bon sens* genoeg — het te zijn; en ik weet niet, of ik ook den vogel in de hand niet voor dien in de lucht zou kiezen.

Mendelssohn, de Berlijner wijsgeer, de grootvader van den genialen componist, werd eens door een' vriend beklaagd, omdat hij, de man van geest, vernuft en kennis, voor een karig loon, boekhouder moest zijn, bij een' dommen, doch rijken bankier: « Beklaag mij niet! » antwoordde de rustige denker: « het is zóó veel beter, dan dat onze verhouding omgekeerd ware: ik geloof niet, dat ik den man tot *mijn'* boekhouder zou genomen hebben. » Ook onze romandichter, de goede Anonymus — onder dien naam, of, wilt ge, niet-naam, wordt hij ons voorgesteld — heeft alweder van een ander standpunt gewisselijk reden, met zijn deel tevreden te zijn: want hoeveel dichterlijk gevoel en edelheid van ziel hij ook bezitten moog, zoo hij niet rijk ware, ik denk niet, dat hij het geworden zou zijn.

Men duidt het den dichter vaak euvel — hetzij in het voorbij gaan gezegd — dat hij zoo weinig gewoon menschenverstand — *common sense* — heeft. Maar zou men niet, omgekeerd, regt hebben, het den *common sensers* kwalijk te nemen, dat zij zoo weinig zin hebben voor het schoone, het betere, het dichterlijke in den mensch. Ik geloof, de partijen deden best, een vriendschappelijk verbond, een *foedus necessitudinis*, te sluiten, en elkander wederkeerig te helpen, als Mendelssohn en zijn bankier.

Anonymus — de dichter aan de grenzen — is, niettegenstaande zijn gebrek aan *common sense*, of misschien juist daardoor, een hoogst dichterlijk en beminnelijk mensch, met al de deugden en gebreken van een kind, dat een man geworden is, zonder een jongeling geweest te zijn. Een grondig oudheidkenner en vermaard schrijver, leeft hij, zonder eenige andere dan zijne uitgebreide letterkundige betrekkingen, in eene der provinciën van ons vaderland, nabij het stadje A., op zijn buitenverblijf *Ingetrukt* — een buitenplaats-titel, die mijn vriend de lezer voortreffelijk vindt. Poëzij, schilderkunst, muzijk en oudheidkundige nasporingen nemen al zijnen tijd in beslag; maar bovendien plaagt hem de eene om een verjaarvers, de andere om proeven te corrigeren, de derde om een schilderstuk, de vierde om een bruiloftslied. Reken daarbij de redacteurs van tijdschriften en almanakken, en het heir van bedelbrieven, zoo zult gij gaarne willen gelooven, dat de arme Anonymus, zoo als ons volkswoord zegt: « van achter niet weet, dat hij van voren leeft! » en dat zijn origineele knecht Evert regt heeft, wanneer hij in zijn' eigenaardigen tongval vertelt: « den heer wet zien leven nich, wo late dat 't is; doarveur hefle veulste veule an den kop. En alle menschen wilt wat van den doodgoeden heer hebben. Den heer kan niks ofsloan. Wo solle dan met dat betken tied oetkommen? »

Zoo wordt hij ons het eerst voorgesteld in zijne schilderzaal, bij ijverige inspanning alles om zich heen vergetende, en den geduldigen Evert, die reeds tweemaal « nyë thee zet het, » voor de derdemaal den dove latende prediken. Een wagen houdt op het voorplein stil, en Augusta, des dichters stiefzuster, die hij, na den dood harer moeder, eene broederlijke opname in zijn huis aangeboden heeft, en die hem in geene vijftien jaren gezien had, stijgt er uit en staat bedeesd, op het zien van den bekladden schilder, die haar met tranen in de oogen ombelst en welkom heet, terwijl Evert hem een' beteren rok poogt aan te trekken.

Doch, met bewondering en liefde voor den begaafden en edelaardigen broeder vervuld, vergeeft Gusje hem spoedig en gemakkelijk zijne kleine zonderling- en verstrooidheden. Een vroegere vriend van Anonymus, de voormalige ridmeester, graaf Goudberg, sluit zich met zijne familie, eene lieve gade en eene allerliefste nicht, aan de zijde des dichters, en brengt hem in aanraking met een' jeugdig candidaat in de Heilige Godgeleerdheid, den heer Schultze, die de dames en den dichter om strijd bewondert. De slang in dit paradijs is een zekere Weser, een tafelschuimer en speler, die familieverwantschap heeft met den *man met den gelen mantel* uit de Augustus dagen van *onzen* Drost — gelijk de letterkundige jeugd, geaffecteerd genoeg, zegt — die al te vroeg verwelkte, heerlijke, romantische

bloem, op welker kostelijken, maar, helaas! kortstondigen bloei, het vaderland trotsch mag zijn.

Ziedaar, genegen lezer, de grondstoffen van het drama, dat u in het eerste stuk der *Orphea* voorgesteld wordt, en dat ik u hier niet ontleden zal, omdat ik al mijn leven eenen vreeselijken afkeer ook van de onbloedige anatomie gehad heb. En waarom zondt ge ook niet veel liever het aardige boekske koopen?

Doch het verhaal is het hoofddoel van den schrijver niet? Gelijk hij zelf zegt, wenscht hij het alleen beschouwd te hebben, als eene uitgebreide romantische, of niet alledaagsche, (zijn deze synonyma?) inleiding voor omgewerkte vertellingen uit vader Cats, en andere stukken, welke men voornemens is, onder den titel van *Orphea*, als een *offer aan de schoone sekse* het publiek van tijd tot tijd aan te bieden.

De aanleiding hiertoe was de bevallige Cecilia, de jeugdige nicht van graaf Goudberg, die in den vriendenkring, waar midden onder vrolijke en geestige gesprekken, met fijne aanmerkingen over leven en kunst gekruid, eenige regelen van Cats aangehaald werden, den wensch uitte, dat een dichter van eenigen naam zich wilde verledigen, de zinrijke gedachten, juistheid van beelden en gelijkenissen, en bijzonder de vertellingen van dien poëet, in een' anderen vorm te gieten, « want, » zeide zij, « het is waarlijk te bejammeren, dat de *triviale* en *platte*, ja hoogst onkiesche uitdrukkingen van dien grooten volksdichter onzer kunne den toegang tot zijne schatkamer, *den Trouwring*, ten eenen male hebben gesloten. Gij begrijpt, dat ik hierdoor geenszins een onbillijk besluit wil opmaken, of veroordeelen, wat verschooning verdient. Ik besef zeer goed, dat, ofschoon hij de palen onzer hedendaagsche welvoegelijkheid ver te buiten treedt, de zeden en gewoonten van zijne eeuw niet met de onze mogen vergeleken worden. Als er zulk een dichter verscheen, » voer zij voort, « die eenige verhalen van vader Cats met smaak en gevoel omwerkte, diens portret, al ware het zoo leelijk als de nacht, zou ik in staat zijn te kunnen kussen. »

— Een loon, daar ik veel voor gedaan zou hebben in vroeger tijd, en misschien nog. —

Het antwoord van Anonymus bestond alleen in de volgende regelen van Bilderdijk:

> ô, Cats, als dichter meer dan al die u verachten!
> Gij, wien de dank behoort der laatste nageslachten!
> Aan wien ik (wie 't ook zij, die op uw eerkroon smaalt)
> Ook zelfs de lauwren dank, aan Pindus voet behaald!
>
> Hoe streelde 't mij, ô Cats, wanneer ik uw tafreelen
> Heur waarheid, en heur kunst heur juistheid mocht ontstelen;
> Maar door een nieuwen zwier en ongetoomden gloed
> Doen gelden in eene eeuw die dichtkunst hulde doet!
> Ja, wat men wane of niet, voor uwe Fenixveder,
> Legge ik mijn zwanenspoel met al heur schijnroem neder;
> Aan u behoort mijn eerste en grootste dichtlaauwrier,
> En 'k heilig ze aan uwe asch, als d' oorsprong van mijn vier.

Doch Anonymus liet het niet alleen bij eene aanhaling, — dikwijls de eenige geest, die er in menig boek leeft; — al spoedig trachtte hij den kostelijken eerkrans te verdienen. Op een' avond, dat de schoone letterkundigen weder te zamen waren, zette hij zich voor zijne piano en zong hun een door hem gecomponeerd lied van vader Cats voor:

> Schoon bloemgewas, en edel kruit,
> Van 's Hemels dau gevoet,
> En al wat uit der aarden spruit,
> Gij wordt van mij gegroet. enz.

Met eenen zachten overgang, stemde hij het volgende adagio aan:

> Spreidt de maan, door 't schomlend loover,
> Flaauwe glansen voor mijn schreên,
> 't Windje brengt mijn lied u over:
> Eenzaam ben ik niet alleen.
>
> Waar ik rusten moog of wandlen,
> Tusschen vreugde, lust en smart,
> Onder doornen of amandlen,
> Eeuwig gloeit voor u mijn hart.
>
> A's die teedre maanlichtstralen,
> Als die kwijnende avondster,
> Blikt gij door drez' looverdalen,
> Zoo nabij en — toch zoo ver!
>
> 'k Voel bij elken zucht u naadren,
> Als den weêrklank van mijn lied;
> Eeuwig ruischt het door mijne aadren:
> U vergeten kan ik niet!

« Dat is uit het melodrama: *Preciosa*, » zeide Cecilia, « en de melodie van *Einsam bin ich nicht alleine*. » (Daarenboven allerliefst vertaald, zegt recensent.)

Anonymus kwam terug en las nu den vrienden eerst *Philetas en Psyche*, en daarna het *Spaansch Heidinnetje* van vader Cats voor. Beide verhalen waren door hem omgewerkt, in eenen anderen vorm gegoten, en met een rijker koloriet uitgedost.

Toen hij geëindigd had, vroeg Anonymus aan Cecilia: « herinnert gij u nog den avond der vorige maand, toen de dwaasheden van Evert u op het gelukkig denkbeeld bragten eene magtspreuk van vader Cats te kiezen, en gij de goedheid hadt eene prijsvraag uit te schrijven, waarop slechts één antwoord is ingekomen, dat thans bescheidenlijk aan uw kunstoordeel wordt onderworpen. »

Cecilia kleurde; doch nadat zij, zoowel als al de aanwezigen, den arbeid des dichters den welverdienden lof had toegezwaaid, zei ze onbeschroomd: « Geef mij uw portret! »

« Portretten van mijzelven bezit ik ongelukkig niet, » was het bedremmeld antwoord van den dichter, « Gij hebt mij de portretteurs zoodanig tegen gemaakt, dat ik mijn portret aan de vlammen heb opgeofferd. »

« Dan zal ik mij voor ditmaal met het origineel moeten behelpen; ik breek niet gaarne mijn woord; » en met één sprong zij op, en gaf den dichter een' regt hartelijken, zusterlijken kus. —

Recensent belooft in het volgende artikel, met al zijne lezeressen, na te zien en uit te pluizen, of de verzen den kus verdienden.

Advertentien.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITBUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR,

Schouwburgen, Concerten
EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag den 7 October 1839. DE VERWARRING, Blijspel in vijf Bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue*, door den Heer *J. van Exveldt Holtrop*. Gevolgd door: DE EERSTE LIEFDE, OF DE HERINNERINGEN DER KINDSCHHEID, Blijspel in één Bedrijf, naar het Fransch *Les Premières Amours*, van *E. Scribe*. Ten slotte eene *laatste Voorstelling* van: HET NEDERLANDSCHE VOLKSFEEST; Allegorische voorstelling; door den Heer Mr. *J. van 's Gravenweert*; Muzijk van den Heer *G. H. Broekhuyzen Jr.*; de dans gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme*. *Ten zes Ure op het Tooneel.*

Verwacht op Woensdag den 9 October: HET SPRAKELOOZE MEISJE VAN PORTICI, Groot Zangspel, in vijf Bedrijven, waarin de Heer *Julius Miller* de rol van *Masaniello* zal vervullen.

THÉATRE FRANCAIS,
Sous la direction de Mr. BAUDOT.
(N°. 4 de l'Abonnement.)

Mardi 8 Octobre 1839. GUILLAUME TELL, Opéra en 3 Actes.
On commencera 7 heures précises.

Au premier Jour: La première représentation du BRASSEUR DE PRESTON, Opéra en 3 Actes.

En attendant: La reprise de LA JUIVE; LA MUETTE DE PORTICI.

***Salon des Variétés*, in de Nes.**

Maandag den 7 October 1839. DE MEDEMINNAAR VAN ZICH ZELVEN, Blijspel met Zang, in één Bedrijf. Na hetzelve: DE KETELLAPPER VAN ST. FLOUR, Vaudeville in één Bedrijf. Tot slot: BROUWER EN GRAASBEEK, OF DE NEDERLANDSCHE KUNSTSCHILDERS, Blijspel met Zang, in één Bedrijf.

De Entrée is 75 Cents per persoon, welke in vertering zal worden aangenomen. *Aanvang ten 7½ Ure.*

GROOT FRASCATI.

Zondag den 6 October 1839. Buitengewoon Groote SOIRÉE MUSICALE. SIMFONIE van *L. Erck*, OUVERTURE van *H. Dahmen*, OUVERTURE, *HAARLEMMER* SPOORWEG-WALS, van *J. B. van Bree*, OUVERTURE, Nieuwe WALSEN en GALOP van *G. H. Broekhuyzen Jr.*, *Ein Strauss von Strauss*, Groot POTPOURI enz., volgens Programma.

Aanvang ten 7½ Ure.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.